

REFERAT

Møte i Fagrådet for geit

Tid:	Onsdag 9. oktober kl. 12.30 - torsdag 10. oktober kl. 14.00
Sted:	Garder kurs- og konferansesenter, Gardermoen
Deltakere:	Tone Edland (leder), Sigurd Vikesland, Helga Kvamsås, Håkon Gjelstad, Hilde G. Marvik, Thor Blichfeldt, Tormod Ådnøy, Ingrid Østensen (sekretær)

Innhold	
Sak 1/13 Medlemmer av Fagrådet	2
Sak 2/13 Innkalling og sakliste	2
Sak 3/13 Referat fra møtet i Fagrådet for geit 15.-16. november 2012	3
Sak 4/13 Endret vektlegging av egenskapene i samlet avlsverdi	3
Sak 5/13 Avlsarbeidet på geit- status	4
<i>a) Avlsmålet</i>	4
<i>b) Populasjonen og avlsbesetningene</i>	5
<i>c) Avlsmessig framgang</i>	9
Sak 6/13 Øke antall indeksskjøringer	11
Sak 7/13 Handlingsplan og budsjett 2014	12
Sak 8/13 Kaseingen 2013 og 2014	13
Sak 9/13 Kåring 2013 og 2014	15
Sak 10/13 Revidering av regelverk for avlsbesetninger	16
Sak 11/13 Tryggere livdyrhandel	17
Sak 12/13 Veiledende livdyrpriser	18
Sak 13/13 Salgsoversikt semin og ny fransk alpin sæd 2014	21
Sak 14/13 Orienteringssaker	22
Sak 15/13 Neste møte Fagrådet	22
Sak 16/13 Eventuelt	22

Sak 1/13 Medlemmer av Fagrådet

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Siden sist møte har det vært nyoppnevning av rådgivende organ i NSG (sak 38/13, styremøteprotokoll NSG). Det er tre nye faste medlemmer i Fagrådet for geit, i tillegg til ny leder.

Tone Edland er ny leder i Fagrådet for geit. Hun har tidligere vært nestleder i rådet og representerer styre i NSG.

Sigurd Vikesland er valgt inn som representant for region Vest. I tillegg er han av styret utnevnt som nestleder av Fagrådet.

Hilde G. Marvik er valgt inn som representant for region Nord.

Håkon Gjelstad er valgt inn som representant for region Øst.

Det er også blitt oppnevnt nye vararepresentanter.

Vararepresentanter i nummerrekkefølge (4. og 5. personlig vara):

1. Einar Arne Stennes, 6196 Norangsfjorden
2. Hege Gonsholt, Arabygdi, 3864 Rauland
3. Andre Kristoffersen, Laukslett, 8114 Tollå
4. Vibeke Vonheim, Boks 58, 1431 ÅS (TINE)
5. Torstein Steine, Ås (IHA, UMB)

Vedtak:

Fagrådet tar informasjonen om nye medlemmer til orientering.

Sak 2/13 Innkalling og saksliste

Vedtak:

Innkalling og saksliste ble godkjent med følgende tillegg til

Sak 14/13 Orienteringssaker

b. Prosjektet Kvalitetsmjølk for kvit geitost er avsluttet

16/13 Eventuelt

a. Elektroniske øremerker og Husdyrkontrollen

Sak 3/13 Referat fra møtet i Fagrådet for geit 15.-16. november 2012

Dokument som fulgte saken:

- Referat fra møtet i Fagrådet for geit 15.-16. november 2012

Tidligere referat fra fagrådsmøter er tilgjengelige på Internett, på NSG sine hjemmesider: www.nsg.no > GEIT > GEITEAVL > FAGRÅDET FOR GEIT

Vedtak:

Referatet fra møtet i Fagrådet for geit 15.-16. november 2012 godkjennes.

Sak 4/13 Endret vektlegging av egenskapene i samlet avlsverdi

Saksbehandler: Thor Blichfeldt

Saksutredning:

I sak 21/12 Vektlegging av egenskapene i den samlede avlsverdien ble det blant annet vedtatt å øke vektleggingen på fettprosent og redusere vektleggingen på laktoseprosent, se tabellen under.

Egenskap	Vektlegging fra 01.03.2009	Vektlegging fra 01.01.2013	Vektlegging fra 01.06.2013
Melkemengde, kg/dag	20	20	20
Fett %	10	15	10
Protein %	10	10	10
Laktose %	1	5	10
Frie fettsyrer (log)	-5	-5	-5
Celletall (log)	-1	-2	-2
Jureksteriør, poeng	5	7	7
Utmelkingshastighet, poeng	10	5	5

Differensiert vektlegging mellom fett, protein og laktose ble gjort med utgangspunkt i at egenskapene viser ulik genetisk variasjon, størst på fett. I mai ble jeg klar over at det ikke er korrekt å bruke ulike vekter for å ta hensyn til ulik genetisk variasjon i egenskapene.

Fagrådet ble informert om saken via epost i slutten av mai. Før indeksskjøringen i juni ble denne feilen rettet opp og det er nå samme vektlegging for fett, protein og laktose som vi hadde i 2012 (10, 10 og 10). Vektleggingen av de andre fem egenskapene ble beholdt som vedtatt i november.

Vedtak:

Fagrådet tar informasjonen om endret vektlegging av egenskaper i samlet avlsverdi til orientering.

Sak 5/13 Avlsarbeidet på geit- status

Saksbehandler: Thor Blichfeldt og Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Ettersom det er mange nye medlemmer av Fagrådet, så vi det som nyttig å ha en grundig gjennomgang og status av avlsarbeidet på geit.

a) Avlsmålet

Avlsmålet på geit kan deles inn i to hovedkategorier, råstoff og bruksegenskaper:

Råstoffet	Bruksegenskapene
<ul style="list-style-type: none">◆ Økt tørrstoffmengde<ul style="list-style-type: none">○ Økt mjølkemengde○ Økt tørrstoffinnhold<ul style="list-style-type: none">• Fettprosent• Proteinprosent• Laktoseprosent◆ Mindre smaksfeil<ul style="list-style-type: none">○ Reduksjon i FFS<ul style="list-style-type: none">• Kaseingenvarianter◆ Bedre ystbarhet<ul style="list-style-type: none">○ Kaseingenvarianter	<ul style="list-style-type: none">◆ Bedre jur og utmelking<ul style="list-style-type: none">○ Jur- og speneform○ Økt utmelkingshastighet○ (Mindre lekkasje)◆ Helse<ul style="list-style-type: none">○ Lavere celletall◆ Bedre eksteriør◆ Bruksegenskaper

Vi beregner indekser på åtte egenskaper som inngår og blir samlet i en avlsverdi. De åtte delindeksene teller ikke like mye. Avlsmålet er uttrykt som vekter per egenskap som inngår i samlet avlsverdi. Tabellen under viser vektleggingen mellom egenskapene uttrykt som vekttall.

Egenskap	Gjeldende vektlegging (sist justert juni 2013)
Melkemengde, kg/dag	20
Fett %	10
Protein %	10
Laktose %	10
Frie fettsyrer (log)	-5
Celletall (log)	-2
Jureksteriør, poeng	7
Utmelkingshastighet, poeng	5

Eksempel: ei endring med 1 kg melk per dag per geit er like mye verdt (20) som ei endring med 2 % fett ($2 \cdot 10 = 20$) eller 4 utmelkingspoeng ($4 \cdot 5 = 20$).

Fra drøftingen:

Fagrådet mener det bør vurderes om levendevekt skal tas inn som egenskap i avlsmålet i framtida for å unngå at man avler fram større dyr med et høyere vedlikeholdsbehov og større fôropptakskapasitet som konsekvens når man avler for høyere melkeytelser.

Thor foreslo følgende:

Vurdering av følgende egenskaper i avlsmålet skal endres fra:

fett-%

protein-%

laktose-%

til:

gram fett per dag

gram protein per dag

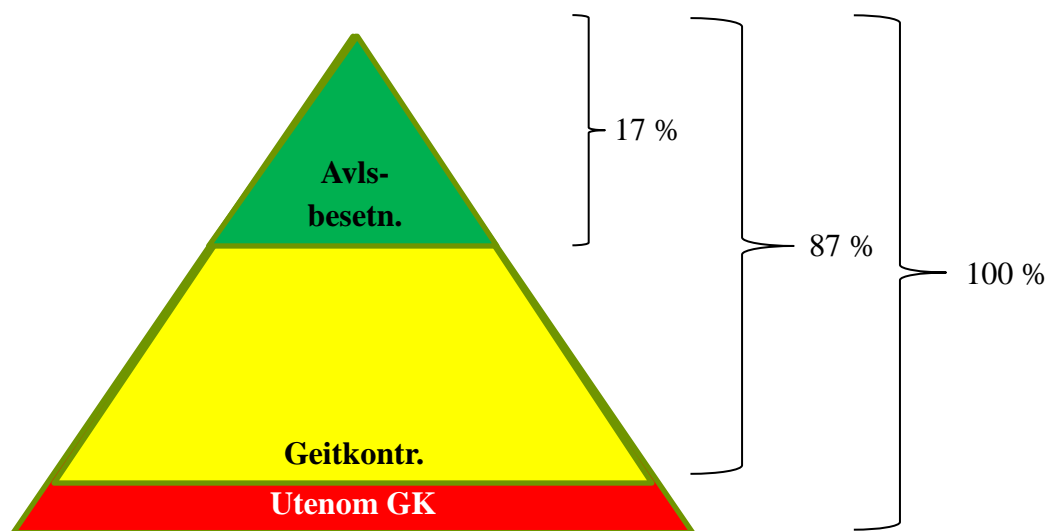
gram laktose per dag

Administrasjonen har en målsetting om å komme med en utredning på dette ved neste fysiske høstmøte.

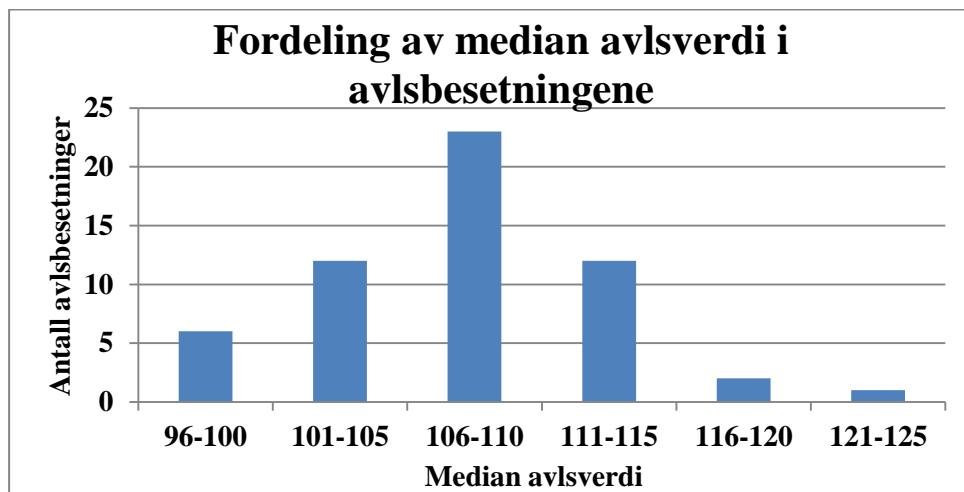
b) Populasjonen og avlsbesetningene

Det er per 1. oktober 292 geitebesetninger og 24 273 årsgeiter registrert i Geitkontrollen (87 % oppslutning til kontrollen). Av disse er 58 avlsbesetninger (17 % av alle besetninger) og 6614 av årsgeitene inngår i avlspopulasjonen (27 % av årsgeitene). 50 besetninger gransker bukker i egen flokk, mens 8 besetninger er medlem i bukkering (Beiarn bukkering).

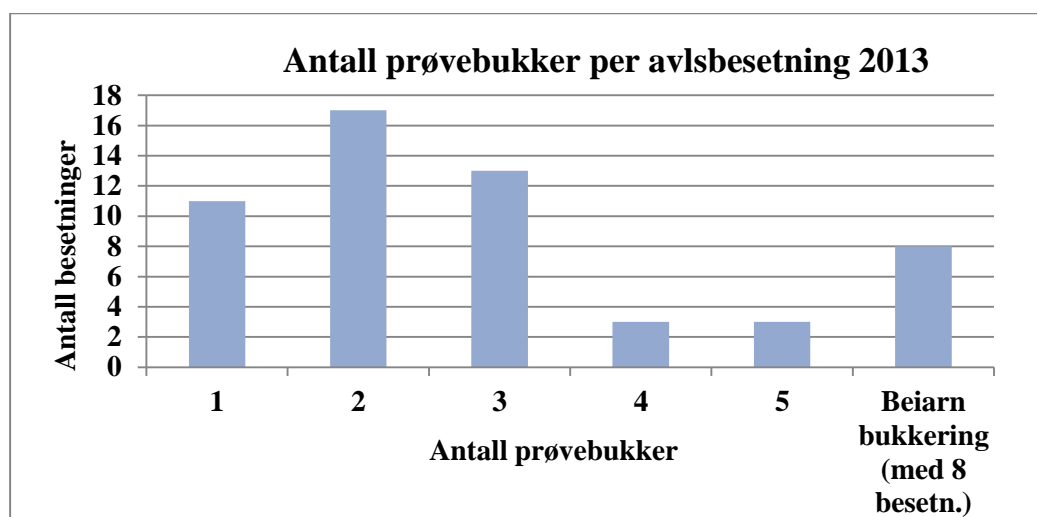
Avlspyramiden: Avlsbesetninger/bruksbesetninger

Det er et forholdsvis stort spenn i avlsnivå i avlsbesetningene. Både median avlsverdi, samt maks avlsverdi på beste geita i en avlsbesetning gir en oversikt over den store forskjellen det er i avlspopulasjonen. Antall besetninger med i oversikten er 56 (en besetning har permisjon og en har nettopp sanert).

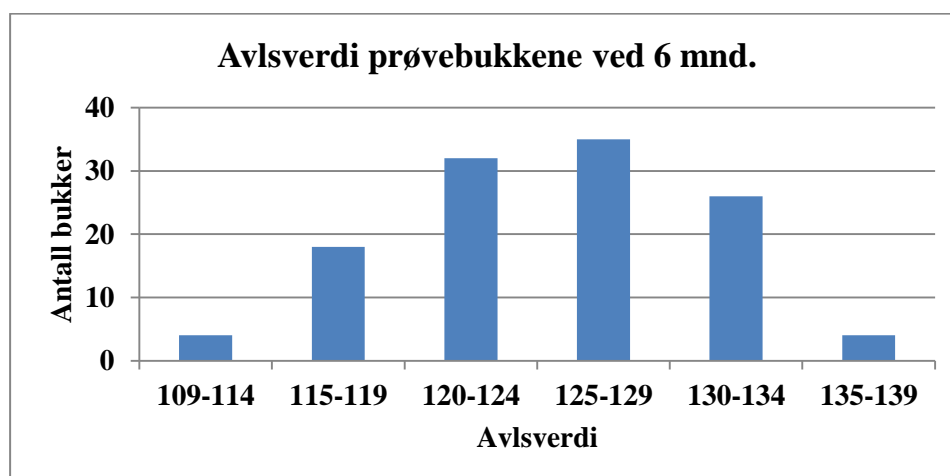
Det er også varierende hvor mange prøvebukker avlsbesetningene setter inn til gransking, figuren under viser fordelingen av de totalt 119 prøvebukkene.

Det er 119 bukker som granskes i år (offisiell indeks våren 2015) og de har varierende kvalitet. Figuren under viser fordelingen av avlsverdi hos prøvebukkene ved seks måneders alder. Det er 22 bukker som settes inn til gransking som allerede nå ikke er berettiget granskingsstilskudd på grunn av for lav avlsverdi ved seks måneders alder (kravet er 120 i avlsverdi).

Genstatus på prøvebukkene fordeler seg som følger:

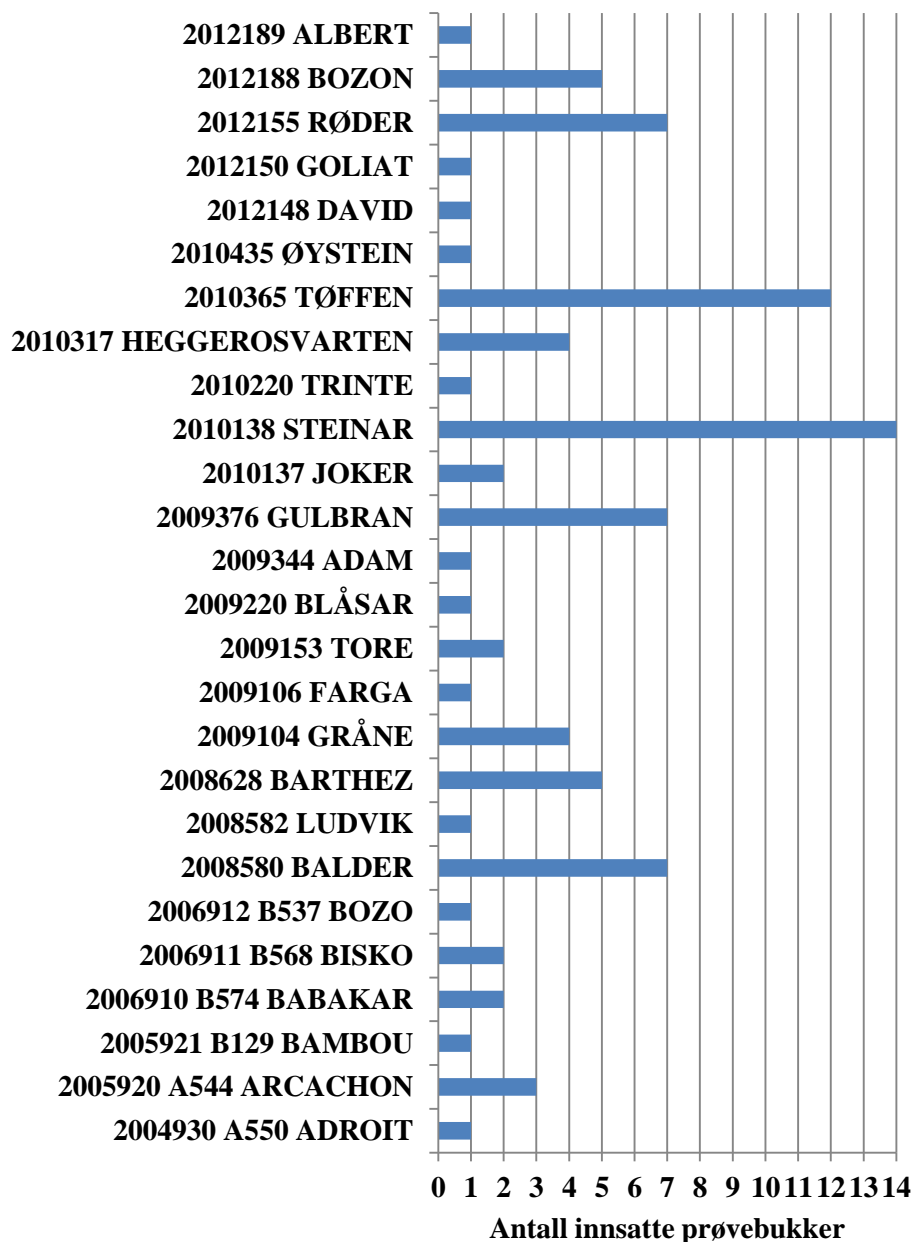
Genstatus	Antall bukker	Prosent
Null*Null	1	1 %
Ikke-null*Null	18	15 %
Ikke-null*Ikke-null	98	82 %
Mangler genstatus	2	2 %

Spredning av prøvebukker etter seminfedre

Det er generelt en god spredning av seminfedre på årets prøvebukker, 88 av 119 prøvebukker har seminfar, enten semin elitebukk eller semin prøvebukk. Det er 12 seminfedre som kun har én sønn satt inn til gransking dette året, mens to seminfedre har henholdsvis 12 og 14 prøvebukksønner. De resterende 31 prøvebukkene har enten lokal elite (2010- årgangen eller eldre), vente (2011-årgangen) eller prøvebukk (2012-årgangen) som far. Se figur og tabell neste side for fullstendig oversikt.

Innsatte prøvbukker i 2013 fordelt på seminfedre

Kategori	Antall prøvbukker
Semin elite	73
Semin prøve	15
Lokal elite	2
Lokal prøve	24
Lokal vente	5

Fra drøftingen:

Det er et mål å få et mer jevnt avlsnivå i avlsbesetningene. Administrasjonen bør i større grad veilede avlsbesetningene med dårligst avlsnivå og komme med tiltak som kan heve avlsnivået. Det må jobbes med rekruttering av nye avlsbesetninger.

c) Avlsmessig framgang

Hovedmålet med avlsarbeidet er å skape størst mulig avlsmessig framgang, deretter å spre avlsframgangen.

Formelen for avlsmessig framgang (folkevarianten):

$$G = \frac{A * (R * I)}{L} - F$$

G: Avlsframgangen per år

A: Den arvelige variasjonen

R: Sikkerheten i utvalget

(korrelasjonen mellom beregnet og sann avlsverdi)

I: Styrken i utvalget (seleksjonsintensiteten)

L: Generasjonsintervallet

F: Reduksjon på grunn av økt innavlsgrad

Sikkerheten i utvalget

Sikkerheten er sammenhengen mellom sann og beregnet avlsverdi og er en verdi mellom 0 og 1. Arvegraden på egenskapen, samt størrelsen på avkomsgruppa har betydning for sikkerheten. BLUP-beregningene tar imidlertid hensyn til sikkerheten knyttet til størrelsen på avkomsgruppa når samlet avlsverdi blir beregnet.

Sikkerheten på de åtte egenskapene som inngår i avlsmålet for bukker i årgangene 2010-2013 er vist i tabellen under. Sikkerheten på alle egenskapene øker ettersom bukkene får døtre med melkeregisteringer. Bukker med døtre som har kommet i produksjon (2011-årgangen) har en høyere sikkerhet enn årgangene under (2012- og 2013-årgangen) Det er fordi disse bukkene enda ikke har fått døtre i produksjon og det er foreldrenes sikkerhet på indeksen som ligger til grunn for disse bukkenes indeks. Bukker med døtre som har flere laktasjoner bak seg og også da flere melkeregisteringer (2010- årgangen) har en enda høyere sikkerhet på indeksen.

Egenskap	2010	2011	2012	2013
Melk	0,75	0,71	0,47	0,41
Fett	0,79	0,75	0,51	0,46
Protein	0,80	0,78	0,53	0,48
Laktose	0,80	0,77	0,52	0,47
FFS	0,79	0,76	0,51	0,46
Celltall	0,64	0,60	0,36	0,28
Jur	0,61	0,58	0,34	0,26
Utmelking	0,40	0,35		

Genetiske parametre* (sist beregnet 01.10.2012, tatt i bruk fra 2013)

Egenskap	Melk	Fett	Protein	Laktose	Frie fetts.	Celltall	Jureksteriør	Utmelk.
Melkemengde	0,22							
Fett%	-0,46	0,30						
Protein%	-0,48	0,59	0,41					
Laktose%	-0,36	0,41	0,35	0,39				
Frie fettsyrer	0,16	-0,33	-0,31	-0,08	0,36			
Celltall	0,09	-0,18	-0,09	-0,23	0,09	0,13		
Jureksteriør	-0,15	-0,02	0,04	0,04	-0,04	-0,26	0,24	
Utmelkingshastighet	-0,18	0,10	0,17	-0,02	-0,17	-0,10	0,40	0,11

*Arvbarheter er på diagonalen, genetiske korrelasjoner under diagonalen.

Grønne korrelasjoner er gunstige, røde er ugunstige, svarte er omtrent nøytrale.

Seleksjonsintensitet og utvalg

Vi ønsker å bruke de beste bukkene som fedre til neste generasjon. Hvis vi kan velge ut få avlsdyr (de aller beste) for å produsere avkom til neste generasjon og har mange å velge blant, får vi stor utvalgsstyrke. Dette er med på å gi stor genetisk framgang.

Vi klarer derimot ikke å få tak i de beste bukkene, det er en rekke hendelser som gjør at vi ikke har det utvalget og får den seleksjonen som er optimal.

Seleksjon av bukker i avlsbesetningene (opptelling 2013)

- Fødte (ca 2500)
- Merka (ca 1000)
- Gentesting - kasein (ca 600)
- Kåring (ca 300)
- Prøvebukker (ca 100)
- Offisiell indeks (ca 80)
- Semin (ca 8)

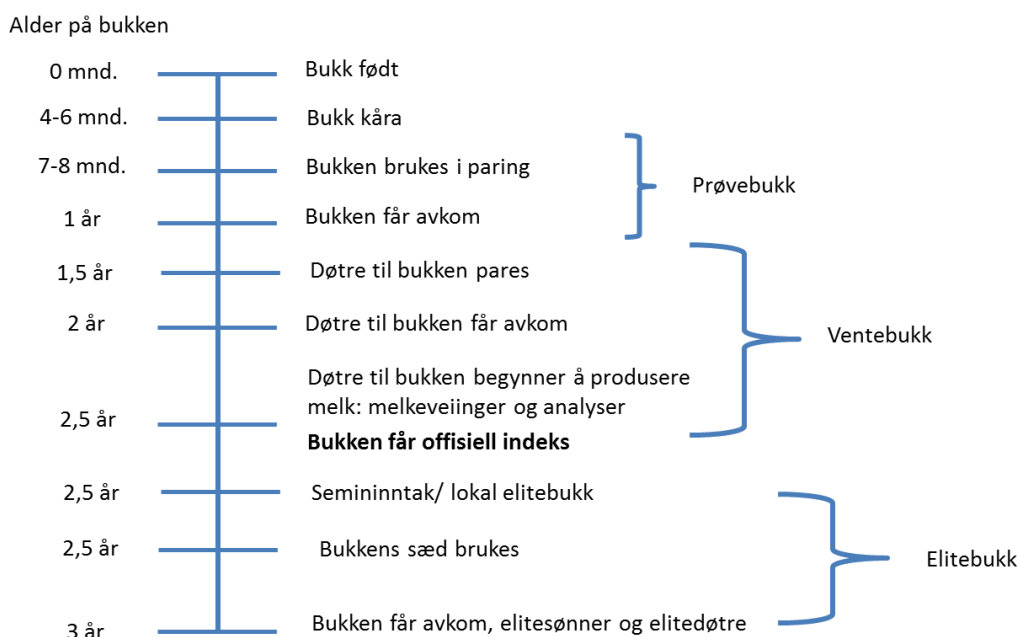
I 2013 er det 18 bukker av 2011- årgangen som er granska og fått publisert en avlsverdi på 130 eller høyere. Det er kun fire bukker av de 18 som er tatt inn til semin ved inntaket sommeren 2013. Tolv ungbukker ble avkomsgranska via semin i 2011 og kun en har over 130 i avlsverdi, 2011168 TØRRES FIRE. Det er flere årsaker til at vi ikke har tilgang på de aller beste bukkene når vi skal velge ut bukker til semin. De to vanligste årsakene er at bukkene er fra usanerte besetninger og/eller er for nært beslektet med andre seminbukker.

Fra drøftingen:

Ungbukker vil kunne være aktuelle å ta inn til semin hvis de har en høyere forventet avlsverdi enn avkomsgranska bukker. Det er få/ingen, som har så høy forventet avlsverdi at de slår de avkomsgranska bukkene. Ungbukker som har høy forventet avlsverdi har også veldig ofte samme seminfar.

Generasjonsintervall

Som figuren under viser, har vi ved å ta inn bukker til seministasjonen rett etter at de har fått døtre i produksjon og fått publisert offisiell indeks, redusert generasjonsintervallet med ett år.

Vedtak:

Fagrådet tar informasjonen om status på avlsarbeidet på geit til orientering.

Sak 6/13 Øke antall indeksskjøringer

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

I og rundt kjeing (desember-juni) er det mye innrapportering i Geitkontrollen (GK) og beslutninger som skal tas med hensyn på indeksene. Det kan bli lenge å vente på indeksene når de beregnes kun en gang i måneden.

Det beregnes nye indekser på geit en gang i måneden, 12 ganger i løpet av et år. Hos sau beregnes indekser i perioden juni-desember, med kortere intervaller i de travleste periodene.

Fra drøftingen:

Det er knyttet merarbeid og ekstra kostnader hvis indekser skal kjøres oftere enn en gang i måneden. Generelt forandrer ikke indeksene seg mye mellom indeksskjøringene.

Vedtak:

Forslaget om å øke antall indeksskjøringer i perioden desember-juni tas ikke til følge.

Sak 7/13 **Handlingsplan og budsjett 2014**

Saksbehandler: Thor Blichfeldt og Ingrid Østensen

Saksutredning:

Budsjett 2014

Thor la fram en oversikt over budsjettet for 2014 basert på søknader til LMD og Omsetningsrådet (TINE) og kostnader som gir null-resultat.

Endelig vedtak for budsjett 2014 gjøres når regnskap 2013 er avsluttet og tilskuddet fra LMD og Omsetningsrådet (TINE) for 2014 er kjent.

Handlingsplan 2013

Handlingsplan 2013	Status
<i>Drift</i>	
Planlegge og organisere kåring	Ok
Kaseingentesting: Planlegge og organisere, mottak og klargjøring av prøver, utsending av resultat, fakturering	Ok
Seminbukkinntak	Ok
Seminkatalog	Ok
Oppdatere hjemmesidene til NSG	Jobbes med
Infobrev til avlsbesetninger, rådgivere og medlemmene i GK	Ok
<i>Utviklingstiltak</i>	
Minibrukerundersøkelse avlsrådgivning	Gjennomføres ikke (besluttet Fagrådsmøte oktober 2013)
Seminkurs	Ett kurs i forbindelse med Geitedagene
Jurvurderingskampanje (oppstart 2014)	Starte planlegging høsten 2013

Handlingsplan 2014

Drift

- Planlegge og organisere kåring
- Kaseingentesting, totalt 9 runder: Planlegge og organisere, mottak og klargjøring av prøver, utsending av resultat, fakturering
- Seminbukkinntak
- Seminkatalog
- Seminkurs, 1-2 kurs
- Oppdatere hjemmesidene til NSG
- Infobrev til avlsbesetninger, rådgivere og medlemmene i GK
- Indekskjøringer en gang i måneden, totalt 12 kjøring

Utviklingstiltak

- Jurvurderingskampanje, lokale jurvurderingsmøter
- Avlsbesetningsmøter, privat

Fra drøftingen:

Jurvurderingskampanje bør prioriteres siden næringa har gitt uttrykk for at jurvurdering bør ha mer fokus. Ingrid tar kontakt med TINE-rådgivere og hører om det er aktuelt å arrangere gruppemøter der jurvurdering er tema.

Vedtak:

Fagrådet tar informasjonen om budsjett og handlingsplan 2014 til orientering.

Sak 8/13 Kaseingen 2013 og 2014

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:***Endret metode ved kaseingentesting***

Manuell isolering av DNA har gitt en dårligere kvalitet på DNAet. Vi har derfor sett oss nødt til å benytte BioBank på Hamar til å ta seg av isoleringen. Med et ekstra ledd i prosessen vil det ta noe lengre tid fra blodprøveuttak til kaseinresultatene foreligger hos produsent.

Økte kostnader ved kaseingentesting

Tidligere dekte NSG noe av analysekostnadene ved at Ingrid isolerte DNA på laboratoriet. Dette arbeidet vil nå BioBank ta seg av og analysekostnadene vil derfor øke.

Cigene har økte kostnader ved genotyping. Ved få prøver per analyseomgang vil prisen være svært høy, men med flere prøver vil prisen gradvis reduseres.

Kaseingentesting 2013***Total oversikt bukkekje***

Omkring 130 produsenter sendte inn blodprøver i 2013, og totalt 995 bukkekje ble gentestet. 6 % av alle bukkekje har genstatus «Null*Null,» 38 % har genstatus «Ikke-null*Null» og 56 % har genstatus «Ikke-null*Ikke-null».

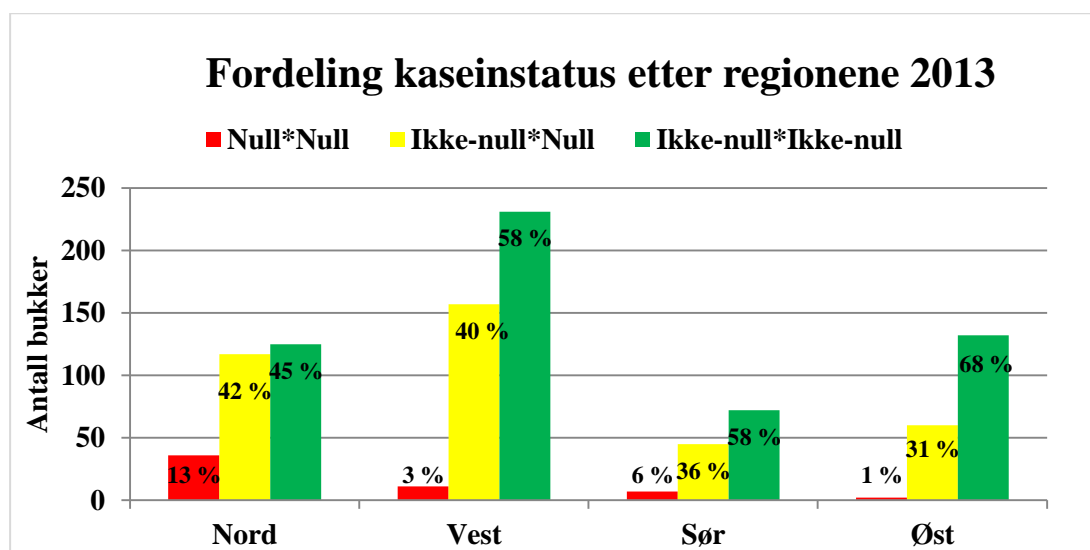
Fordeling av antall prøver i 2012-2013

Høysesongen for gentesting av bukkekje er i perioden mars-mai med rundt 640 innsendte blodprøver. I januar, februar og juni ble det sendt inn omkring 320 blodprøver, mens i november og desember ble det sendt inn rundt 40 blodprøver.

Fordeling av testa bukker og genstatus i de fem regionene

Det er variabelt når det gjelder omfang av hvor mange produsenter som gentester bukkekje i de ulike regionene:

Nord:	40 % av 84 produsenter
Vest:	46 % av 103 produsenter
Sør:	64 % av 28 produsenter
Øst:	42 % av 74 produsenter
Midt:	0 % av 5 produsenter

Fordeling kaseingenstatus kåra bukker 2013

350 av 357 kåra bukkekje har kjent kaseinstatus, dvs. 98 % av alle kåra bukker. Kun en bukk har ugunstig genstatus, resten har enten kaseingenstatus «Ikke-null*Null» (2) eller «Ikke-null*Ikke-null» (5). Andelen bukker med den gunstige genstatusen «Ikke-null*Ikke-null» (5) har økt fra året før med åtte prosentpoeng.

Fra drøftingen:

Alternative prøvetakingsmetoder-vevsprøver

Thor orienterte om mulighetene til å gå over på vevsprøve for å få DNA. Det finnes øremerker som henter ut en vevsprøve fra dyrets øre samtidig som man merker det. Administrasjonen må undersøke om Mattilsynet godtar denne type merking, da det i utgangspunktet ikke er lov å fjerne kroppsdeler fra et dyr.

Kaseingentesting 2013/2014

På grunn av økte kostnader ved genotyping reduserer vi antall analyserunder fra 12 til 9. I snitt vil det bli flere prøver per analyserunde, kostnadene per prøve vil gå noe ned og vi kan fortsette å ta samme pris som foregående år.

Vi tilbyr følgende:

- Tilbud om kaseingentesting
 - Tilbys alle produsenter i Geitkontrollen
 - Kun hanndyr kan testes
- Økonomi
 - Produsentene dekker prøveuttak og innsending samt kr 200,- per prøve for kostnader av analysene
- 9 analyserunder tilbys i perioden 2. desember 2013- 24. juni 2014.

Prøvetakingsplan:

- mandag 2.- tirsdag 3. desember
- mandag 6.- tirsdag 7. januar
- mandag 27.- tirsdag 28. januar
- mandag 24.- tirsdag 25. februar
- mandag 10.- tirsdag 11. mars
- mandag 31. mars - tirsdag 1. april
- tirsdag 22. april
- mandag 12.- tirsdag 13. mai
- mandag 23.- tirsdag 24. juni

Vedtak:

Kaseingentesting 2013/2014 tilbys alle medlemmer i Geitkontrollen. Produsent betaler prøveuttak og innsending, NSG fakturerer kr. 200,- per analysert bukk. Vi gjennomfører 9 analyserunder i perioden 2. desember 2013- 24. juni 2014.

Sak 9/13 Kåring 2013 og 2014

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Kåring 2013

Totalt 413 bukker ble bedømt, hvor 357 ble kåra. 74 besetninger kåra bukker, i gjennomsnitt 5 bukker per besetning.

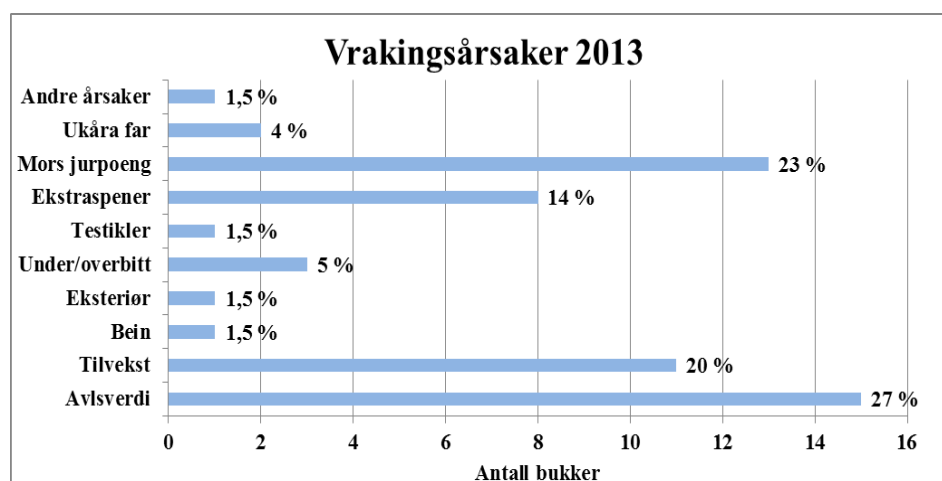
Kåra bukker: 76 %

Kåra på disp.: 10 %

Totalt kåra (kåra + kåra på disp.): 86 %

Vraka: 14 %

I 2012 ble det bedømt 437 mot 413 bukker i år. Dette er en nedgang på 5,5 %.

For lav avlsverdi er den vanligste vrakingsårsaken, deretter mors jurpoeng og for dårlig tilvekst.

Kåring på dispensasjon

I 2013 ble det kåra 43 bukker på dispensasjon. Lav avlsverdi (mellom 110-115) er den vanligste disp.-årsaken, deretter lavt mors jurpoeng (5 i jurpoeng), ukjent kaseingenstatus og lav tilvekst (mellom 130-150 g/dag).

Fra drøftingen:

Kåring 2014

Kåring gjennomføres etter samme opplegg som i 2013

- Tilbud om kåring
 - Gis til alle medlemmer i Geitkontrollen
- Økonomi
 - Avlsbesetningene: Gratis
 - Bruksbesetningene:
 - Kr 500,- for oppmøtet
 - kr 50,- per kåra bukk

Det bør kun være særskilte årsaker til at kåringskandidater kåres på disp. eller vrakes på grunn av for lite tilvekst. Kåringsdommerne skal oppfordres til å følge opp besetninger der det gjennomgående er dårlig tilvekst på bukker som stilles til kåring.

Vedtak:

Informasjonen om kåring 2013 tas til orientering. Kåringsopplegget 2014 gjennomføres etter samme opplegg som i 2013, og med de samme prisene til geiteholderne.

Sak 10/13 Revidering av regelverk for avlsbesetninger

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

For å sikre bredde i slektskap hos prøvebukkene som settes inn til gransking har vi innført at prøvebukker ikke skal ha samme seminfar. Fra innsett 2013 er det kun tillatt å sette inn totalt en (1) prøvebukk per seminfar per flokk totalt, ikke bare innen det enkelte året. Hvis en seminprøvebukk blir avkomsgranska seminbukk får den en ny kvote. Dette må nå implementeres i regelverket.

Fra drøftingen:

Nytt punkt under **3.3.11 Tilskudd til avlsbesetninger**

Tilskudd til avkomsgranskede bukker gis for bukker som:

- ***Har forskjellig seminfar fra tidligere innsett. Dette gjelder fra innsett 2014.***

Vedtak:

Regelverket godkjennes med de endringene som ble vedtatt under møtet.

Dokument som fulgte saken:

Revidert utgave av regelverket for avlsbesetninger, datert 10.10.2013, med endringer som ble vedtatt under møtet.

Sak 11/13 Tryggere livdyrhandel

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Under forrige møte (se Sak 32/12 Eventuelt, b. Tryggere livdyrhandel) vedtok Fagrådet å nedsette en arbeidsgruppe i forbindelse med Tryggere livdyrhandel. Gruppen skal fungere som en referansegruppe som skal følge opp drift og tilrettelegge at opplegget fungerer som det skal.

Norsk Kasjmirlag har i ettertid fremmet ønske om å delta i arbeidsgruppa, og Jostein Kvåle er blitt inkludert som kasjmirlagets representant. Arbeidsgruppa består nå av:

Hege Gonsholt, Einar Arne Stennes, Dag Lindheim, Jostein Kvåle, Thor Blichfeldt og Ingrid. R. Østensen (sekretær).

NorBoer har nå i høst fremmet ønske om å delta i arbeidsgruppa, alternativt at de blir brukt som høringsinstans.

Fra drøftingen:

Thor informerte om framdriften i opplegget. Helsetjenesten for geit, representert ved Dag Lindheim og NSG representert ved Thor Blichfeldt har hatt et møte våren 2013. Planen var at de skulle komme i gang med å utforme en dataløsning, men spørsmål rundt hva ordningen skal omfatte (hvilke sykdommer, parasittbehandling, jurhelse osv.) gjorde at arbeidet stoppet opp. Tryggere livdyrhandel blir først prioritert vinteren 2014.

Vedtak:

NorBoer utpeker en representant som blir inkludert i arbeidsgruppa i forbindelse med Tryggere livdyrhandel.

Sak 12/13 Veiledende livdyrpriser

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Det ble vedtatt i *Sak 30/12 Veiledende priser – para unggeit* at arbeidsgruppa som har jobbet med livdyrpriser skulle vurdere om para unggeiter burde bli omtalt i veiledende livdyrpriser. I tillegg har arbeidsgruppa også vurdert endringer på gjeldene livdyrpriser på geitkje og unggeiter, samt kommet med forslag til justering av pris på kåra bukker.

Fra drøftingen:

1. Tillegg for para unggeiter

Arbeidsgruppas vurdering:

Hvis selger kun slipper bukken med unggeitene bør det ikke betales et tillegg. Er det derimot en dokumentert paring med kåra bukk, som har genstatus 5, bør det utbetales et tillegg på kr. 200,- per geit. Med dokumentert paring menes kontrollert paring der paringsdato er registrert og omløp er sjekket.

Under møtet:

Det er uenighet i Fagrådet om det skal betales et tillegg for para unggeit på kr. 200.

Det ble foretatt en avstemming med følgende resultat:

Mot: 2

For: 3

Blank: 1

Det ble vedtatt at det skal betales et tillegg for para unggeit på kr. 200 hvis paring med kåra bukk og genstatus 5 kan dokumenteres. Arbeidsgruppas forslag til ny tekst, første avsnitt, vil bli implementert i teksten som følger med priskalkulatoren. Fagrådet utarbeidet nytt andre avsnitt til teksten som omhandler para unggeit.

Vedtatt ny tekst:

*Ved salg av para unggeit brukes priskalkulatoren. I tillegg kan selger kreve kr. 200,- per geit i tillegg hvis selger kan dokumentere kontrollert paring med kåra bukk som har genstatus «Ikke-null*Ikke-null»(5).*

Selger kan ikke holdes økonomisk ansvarlig om ei para unggeit ikke skulle kjee.

2. Geitkje og unggeiter

Faktorer som gjelder for alle aldersgrupper av kje:

Arbeidsgruppas vurdering:

Pris for et liv

Ny betegnelse på grunnpris, pris for et liv.

Tidligere betegnelse, pris ved fødsel (grunnpris) var ulik og avhengig om kjea var snappa ved fødsel eller ikke. Det er ikke lenger behov for å dele inn i to kategorier

lengre, siden det nå kun er lov å selge kje fra besetninger som er med i prosjektet Friskere geiter.

Under møtet:

Fagrådet stiller seg bak arbeidsgruppas forslag til endret betegnelse på grunnpris. Forslag om å øke grunnprisen for et liv fra kr. 200 til kr. 300,- i priskalkulatoren ble fremmet under møtet.

Det ble foretatt en avstemming med følgende resultat:

Mot: 0

For: 5

Blank: 1

Vedtatt:

Ny betegnelse på grunnpris, pris for et liv.

Øke grunnprisen fra kr. 200 til kr. 300 i priskalkulatoren.

Avhorning

Arbeidsgruppas vurdering:

Pris for avhorning økes fra kr 60 til kr 100 i priskalkulatoren

Der utgifter til avhorning er høyere og det kan dokumenteres, kan faktisk utgift kreves Der utgifter til avhorning er høyere og det kan dokumenteres, kan faktisk utgift kreves.

Under møtet:

Fagrådet stiller seg bak arbeidsgruppas forslag.

Vedtatt:

Pris for avhorning økes fra kr 60 til kr 100 i priskalkulatoren

Vedtatt ny tekst:

Der utgifter til avhorning er høyere og det kan dokumenteres, kan faktisk utgift kreves.

Veterinærattest

Arbeidsgruppas vurdering:

Nytt punkt som omhandler kostnader knyttet til veterinærattest.

Forslag til ny tekst:

Det er krav om veterinærattest ved salg av livdyr. Om ikke annet er avtalt, skal kjøper betale kostnaden for veterinærattesten.

Under møtet:

Fagrådet stiller seg bak forslaget til nytt punkt som omhandler kostnader knyttet til veterinærattest, men ikke innholdet og forslaget til ny tekst.

Vedtatt:

Nytt punkt som omhandler kostnader knyttet til veterinærattest implementeres i teksten/forklaringen til priskalkulatoren.

Vedtatt ny tekst:

Det er krav om veterinærattest ved salg av livdyr over fylkesgrensa. Om ikke annet er avtalt, skal selger betale kostnaden for veterinærattesten.

Variable faktorer for de ulike aldersgruppene av kje:

Arbeidsgruppas vurdering:

Pris per kg tilvekst

Hver fôringsperiode økes med kr. 5,- per kg tilvekst. Dette vil også stimulere selgere til å føre kje lenger, noe som er etterspurt.

Under møtet:

Fagrådet stiller seg bak forslaget om å øke prisen per kg tilvekst med kr. 5,- i hver fôringsperiode.

Forslag om å redusere krav til minimum tilvekst per dag (g) i beiteperioden fra 125 g per dag til 100 g per dag ble fremmet under møtet.

Vedtatt:

Pris per kg tilvekst: Hver fôringsperiode økes med kr. 5,- per kg tilvekst i priskalkulatoren.

Minimum tilvekst per dag (g): Min. tilvekst per dag (g) i beiteperioden reduseres fra 125 g per dag til 100 g per dag i priskalkulatoren.

3. Kåra bukk og avkomsgranska bukk

Arbeidsgruppas vurdering:

Arbeidsgruppa har ikke mandat til å foreslå endrede veiledende livdyrpriser på kåra og avkomsgranska bukker.

Allikevel har arbeidsgruppa diskutert litt løst rundt veiledende priser for kåra og avkomsgranska bukker.

Arbeidsgruppa ønsker at Fagrådet for geit diskuterer om det er behov for salg av avkomsgranska bukker. Livdyrsalg bør holdes på et lavt nivå, og salg av eldre bukker bør derfor ikke tillates for å sikre smittsikring. Det er mindre sjanse for at en kåra bukk har noen smittsomme sykdommer kontra en eldre bukk som har vært i kontakt med flokken over lang tid.

Arbeidsgruppa mener at grunnprisen på kåra bukk bør kunne heves, muligens til kr. 1500-1750,-.

Under møtet:

Generelt bør livdyrsalg holdes på et lavt nivå, men Fagrådet for geit mener at det ikke bør bli forbudt å kjøpe avkomsgranska bukker for å hindre smittespredning. Helseattest og karantene bør heller iverksettes som tiltak.

Grunnprisen på kåra og avkomsgranska bukk heves med kr. 250 og settes til kr. 1500 for kåra bukk og kr. 1750 for avkomsgranska bukk. Satsen på kr. 3 000 for «plunder og heft» i forbindelse med semininntaket opprettholdes i 2014.

Vedtatt:

Grunnprisen på kåra og avkomsgranska bukk heves med kr. 250 og settes til kr. 1500 for kåra bukk og kr. 1750 for avkomsgranska bukk.

Fagrådet for geit opprettholder satsen på kr. 3 000 for «plunder og heft» ved semininntaket i 2014.

Vedtak:

De reviderte livdyrprisene godkjennes med de endringene som ble vedtatt på møtet og er gjeldende fra 1. januar 2014

Dokument som fulgte saken:

Notat med revidert forklaringstekst som følger priskalkulatoren for veiledende livdyrpriser.

Sak 13/13 Salgsoversikt semin og ny fransk alpin sæd 2014

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Oversikt salgsstatistikk 2013

Det er per 10. oktober solgt 1 885 doser totalt (alle raser). Det er om lag 200 flere doser solgt på samme tidspunkt som i fjor.

Salg av importsæden fra fransk alpin

I 2011 importerte vi 500 doser av seks forskjellige bukker av fransk alpin. Disse dosene har avlsbesetningene hatt mulighet til å kjøpe, og lageret er nå tomt. I 2013 var det 19 avlsbesetninger som kjøpte 183 doser.

Ny import av fransk alpin

Administrasjonen foreslår ny import av sæd fra fransk alpin våren 2014. Fire bukker med 50 doser av hver, totalt 200 doser. Prisen er ca 500 kr per dose. Totalkostnaden for importen (sæd, frakt, forsikring osv.) er ca 120.000 kr.

Fra drøftingen:

Seminkatalogen

Bukkene som skal inn til semin bør være stelt og ordnet slik at de ser flotte ut på bildene i seminkatalogen. Oppdretter skal sende fra seg en bukk som er presentabel for bildetaking.

Semininntak 2014

Seminbukkene tas inn først og fremst med grunnlag i samlet avlsverdi, og det legges vekt på gunstig genstatus. Bukker med høy avlsverdi og genstatus «Ikke-null*Null» er aktuelle seminbukkandidater.

Vedtak:

Informasjonen om seminsalget tas til orientering.

Vi foretar en ny import av fransk alpinsæd i 2014.

Fagrådets anbefalinger legges til grunn ved semininntaket 2014.

Sak 14/13 Orienteringssaker

a) Avlsdatabanken for geit

I sak 05/12 *Innavlsprogram på geit* drøftet Fagrådet behovet for et verktøy som gjør det lettere å planlegge paringer. Ei ny liste, *Planlegg paring*, er nå tilgjengelig i Avlsdatabanken for geit. Lista ble ferdig og tilgjengelig i juli 2013. Foreløpig er det kun avlsbesetningene som har tilgang til dette verktøyet.

b) Prosjektet *Kvalitetsmjølk for kvit geitost* er avsluttet

Tormod Ådnøy ga en kort oppsummering av prosjektet. Avslutningsvis arrangerte prosjektet en regional konferanse i Tromsø i juni med omkring 70 deltakere. Presentasjonene som ble holdt under konferansen er tilgjengelige på Internett, www.geithold.no/g2013.

Sak 15/13 Neste møte Fagrådet

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Tilskuddsutbetaling til avkomsgranska bukker 2010, samt statuett for beste bukk er saker som må drøftes etter at indeksberegningen i november er publisert.

Dato for telefonmøte:

Torsdag 28. november kl.1000-1100

Vedtak:

Neste møte i Fagrådet for geit blir telefonmøte torsdag 28. november kl. 1000-1100.

Sak 16/13 Eventuelt**a. Elektroniske øremerker og Husdyrkontrollen**

Merkeforskriften krever at elektroniske øremerker er preget med dyreholdets spesielle identitetsnummer tildelt av Mattilsynet, 7 siffer, i tillegg til dyrets individnummer, 5 siffer (første siffer skal være fødselsårets siste siffer og de følgende siffer er dyrets individnummer).

Dette skaper problemer når informasjon skal innrapporteres i Husdyrkontrollen da denne er tilpasset krav om å rapportere dyreholdets spesielle identitetsnummer (produsentnummer), 8 siffer, fødselsår, 2 siffer og individnummer, 4 siffer.

Vedtak:

Administrasjonen får i oppdrag å ta kontakt med Husdyrkontrollen og forhører seg om hvordan de skal løse problemet med innrapportering av sju + fem siffer som er på de elektroniske øremerkene.